

**Program praktyki zawodowej z pielęgniarstwa w nefrologii  
dla studentów I roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia kierunku  
PIELĘGNIARSTWO WNoZ CM UMK**

Organizator: Zakład Pielęgniarstwa Internistycznego

Kierownik jednostki dydaktycznej: p.o. dr n. med. Bernadeta Cegła (koordynator przedmiotu)

Opiekun praktyki zawodowej z ramienia Collegium Medicum UMK – mgr Aneta Dowbór-Dzwonka

Wymiar praktyki: 20 godzin

Cele praktyki:

Praktyki zawodowe mają na celu doskonalenie umiejętności praktycznej opieki nad chorymi z przewlekłymi schorzeniami nerek, szczególnie tych oddawanymi leczeniu nerkozastępczemu, we współpracy z zespołem terapeutycznym i pod okiem mentora (opiekuna studenta na praktyce).

Praktyki zawodowe utrwalają wiedzę studentów z zakresu symptomatologii, przebiegu oraz postępowania diagnostyczno-terapeutycznego u pacjenta hospitalizowanego z powodu niewydolności nerek dzięki możliwości nawiązania bezpośredniego kontaktu z chorymi i zbierania danych o ich stanie. Mają na celu także zapoznanie z praktycznymi aspektami kompleksowej opieki nad pacjentem hospitalizowanym/leczonym w wysokospecjalistycznym oddziale nefrologicznym ze Stacją Dializ.

Treści kształcenia – tematyka

1. Zapoznanie ze specyfiką oddziału/kliniki nefrologii i Stacji Dializ oraz obowiązującymi zasadami, procedurami.
2. Stawianie diagnozy pielęgniarskiej i planowanie opieki w stosunku do pacjentów ze schorzeniami nerek leczonych w sposób zachowawczy oraz poddawanych leczeniu nerkozastępczemu.
3. Praktyczne aspekty leczenia dializacyjnego – przebieg hemodializy, dializy otrzewnowej (CADO, ADO, powikłania śród – i poddializacyjne oraz sposoby zapobiegania ich wystąpieniu, określenie zakresu działań pielęgniarki w opiece nad chorym dializowanym.

4. Zasady postępowania z dostępnymi naczyniowymi do HD. Ocena prawidłowości funkcjonowania przetoki tętniczo – żyłnej.
5. Przygotowanie chorego oraz sprzętu do zabiegu hemodializy.
6. Realizacja śróddializacyjnej oraz poddializacyjnej opieki nad pacjentem poddawany HD, rozpoznawanie symptomów powikłań.
7. Przygotowanie i prowadzenie edukacji dla pacjentów hemodializowanych, ich rodzin z zakresu pielęgnacji przetoki tętniczo – żyłnej/cewnika do HD, zalecanego trybu życia oraz zasad żywienia dietetycznego.
8. Zasady pielęgnacji ujścia cewnika Tenchoffa oraz zmiany opatrunku. Ocena stanu okolicy ujścia cewnika otrzewnowego.
9. Przygotowanie chorego oraz sprzętu do zabiegu dializy otrzewnowej, czynne uczestnictwo podczas wymian dializatu.
10. Rozpoznawanie symptomów powikłań dializy otrzewnowej.
11. Przygotowanie i prowadzenie edukacji dla pacjentów dializowanych otrzewnowo, ich rodzin z zakresu pielęgnacji cewnika Tenchoffa, zalecanego trybu życia oraz zasad żywienia dietetycznego.

Zakładane efekty kształcenia.

Po odbyciu praktyk zawodowych z przedmiotu PIELĘGNIARSTWO W NEFROLOGII student:

w dziedzinie wiedzy:

W1: zna zasady funkcjonowania stacji dializ oraz technik nerkozastępczych oraz charakteryzuje zadania pielęgniarki w realizacji programu dializ zewnątrzustrojowych i otrzewnowych (B.W10.)

W2: opisuje specjalistyczną opiekę pielęgniarską nad chorym w przebiegu leczenia nerkozastępczego (B.W11.)

W3: Określa zakres i specyfikę edukacji pielęgniarskiej wobec pacjentów poddawanych dializie otrzewnowej i hemodializie, w tym edukacji żywieniowej (B.W11.).

W4: zna zasady ordynowania określonych wyrobów medycznych mających zastosowanie w leczeniu nerkozastępczym (B.W24.)

W5: zna mechanizm działania leków stosowanych w leczeniu pacjentów z niewydolnością nerek leczonych zachowawczo i nerkozastępczo oraz ich wpływ niewydolności nerek na farmakokinetkę leków (B.W25.)

W6: zna skutki i objawy uboczne działania najczęściej stosowanych w leczeniu pacjentów z niewydolnością nerek leków (B.W26.)

w dziedzinie umiejętności:

U1: wykorzystuje wyskosp specjalistyczne techniki nerkozastępcze (B.U8.)

U2: potrafi interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych stosowanych w leczeniu pacjentów z niewydolnością nerek (B.U24.)

U3: potrafi prowadzić edukację pacjenta w zakresie stosowanej farmakoterapii (B.U26.)

U1. Wykorzystuje wyskosp specjalistyczne techniki nerkozastępcze (B.U8.)

U2. Prawidłowo diagnozuje zapotrzebowanie na edukację poszczególnych pacjentów (B.U8.)

U3. Potrafi dostosować wskazówki dietetyczne indywidualnie dla każdego pacjenta poddanego leczeniu nerkozastępczemu (B.U8.)

U4. Prawidłowo diagnozuje i wykorzystuje umiejętność działań leczniczych w zakresie farmakoterapii (B.U8.)

w dziedzinie innych kompetencji:

K1: ponosi odpowiedzialność za udział w podejmowaniu decyzji zawodowych (B.K1.),

K2: ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i osób znajdujących się pod jego opieką (B.K5.)

K3: przestrzega zasad etyki zawodowej w relacji z pacjentem i zespołem terapeutycznym oraz w pracy badawczej (B.K6.)

K4: dba o wizerunek własnego zawodu (B.K7.)

K5: krytycznie ocenia własne kompetencje w zakresie komunikowania się z pacjentem, jego rodziną i z zespołem terapeutycznym (B.K9.)

## **REGULAMIN PRAKTYK ZAWODOWYCH**

Mentor ma obowiązki:

1. Zorganizowania przebiegu praktyki na placówce.
2. Sprawowania całościowego nadzoru nad przebiegiem praktyki.
3. Realizowania zadań określanych programem praktyki.
4. Prowadzenia zajęć instruktażowych i pokazów.
5. Sprawdzania wiedzy i umiejętności studentów.

6. Wypełniania dokumentacji praktyk zawodowych.
7. Opieki nad studentami i respektowania ich praw.
8. Stworzenia warunków do funkcjonowania prawidłowych relacji między personelem i studentami.
9. Zapewnienia studentowi możliwości korzystania z pomocy personelu w sytuacjach trudnych oraz udzielania wyczerpujących wyjaśnień dotyczących pacjentów i opieki nad nimi oraz treści nauczania.
10. Ponosić odpowiedzialność za wykonywane przez studentów czynności i zabiegi.
11. Potwierdzić odbycie i zaliczenie/praktyki/brak zaliczenia w książeczce umiejętności praktycznych studenta.

Mentor ma prawo:

1. Wymagać od studentów przestrzegania regulaminu praktyk i egzekwować jego postanowienia.
2. Nie dopuścić do odbywania zajęć lub zakazać ich kontynuowania w sytuacji naruszenia regulaminu lub nie dostosowania się do zasad pracy obowiązujących w oddziale.
3. Oceniać i opiniować pracę studentów.
4. Udzielać pouczeń, pochwał i nagan.
5. Wystąpić do władz uczelni o wyróżnienie studenta.
6. Dostosowywać lub zmieniać tematykę zajęć w zależności od sytuacji i warunków panujących w placówce, w której odbywa się praktyka. Zaleca się przeprowadzenie w ciągu praktyki seminarium na temat specyfiki pielęgnowania na danym oddziale.
7. Wymagać dodatkowej pracy pisemnej lub poszerzenia treści programowych, jeśli to uzna za konieczne do zaliczenia praktyki.
8. Wyznaczyć tymczasowego zastępcę do opieki i nadzoru nad studentami, ale w porozumieniu z koordynatorem i kierownikiem praktyki.

Mentor nie może:

1. Oddelegować studentów do innej placówki.
2. Przesuwać studentów do innej pracy, w której nie będą mogli realizować programu praktyki lub pozbawieni będą opieki i nadzoru.
3. Obciążać studentów dodatkową pracą poza określony wymiar godzin i zakres praktyki.

**Obowiązki studenta:**

1. Student zobowiązany jest do systematycznego odbywania zajęć zgodnie z planem i zaliczenia praktyki w wyznaczonym terminie, do punktualności i unikania absencji, a w przypadku nieobecności - do wyjaśnienia jej przyczyny i odpracowania zajęć w terminie określonym p mentora
2. Student podczas odbywania praktyki podlega mentorowi, który jest odpowiedzialny za jego pracę i działania, realizując powierzone przez niego zadania zawarte w programie praktyk.
3. Wszystkie zadania określone w programie praktyki i wyznaczone przez mentora student powinien wykonywać za jego zgodą, pod jego kontrolą lub z jego udziałem, ewentualnie osób przez niego wyznaczonych.
4. W trakcie wykonywania czynności opiekuńczych i leczniczych student zobowiązany jest do przestrzegania zasad zapewniających pacjentowi bezpieczeństwo w warunkach szpitalnych, norm i wytycznych dotyczących działań pielęgniarских, jak również z przepisami obowiązującymi na danym oddziale.
5. Student jest zobowiązany do przestrzegania tajemnicy zawodowej i postępowania zgodnego z zasadami etyki zawodowej, życzliwości, wyrozumiałości i cierpliwości w stosunku do pacjenta i jego rodziny.
6. Student zobowiązany jest do dbałości o mienie szpitala, utrzymania porządku i czystości, przestrzegania zasad regulaminów wewnętrznych szpitala i oddziału
7. Student zobowiązany jest do poszanowania godności osobistej członków zespołu terapeutycznego oraz troski o dobrą atmosferę, życzliwości wobec koleżanek i personelu
8. Studenta obowiązuje pełne umundurowanie pielęgniarские, bezpieczne zmienne obuwie oraz wyraźny do odczytania identyfikator.
9. Należy złożyć u mentora aktualną książeczkę zdrowia. Każda zmieniona sytuacja zdrowotna (np. choroba, ciąża) powinna zostać zgłoszona mentorowi, który zobowiązany jest poinformować tym opiekuna praktyki/koordynatora przedmiotu.
10. Student zobligowany jest do interesowania się problematyką zawodową będącą przedmiotem praktyki.

**Prawa studenta:**

1. Przejawianie własnej aktywności w zdobywaniu wiedzy i umiejętności.
2. Uzyskiwanie wyjaśnień i odpowiedzi w przypadku wątpliwości dotyczących treści nauczania.

3. Student może w ciągu doby pełnić tylko jeden dyżur, którego czas trwania nie może przekroczyć 8 godzin zegarowych (nie wolno łączyć dyżurów i komasować godzin praktyki).
4. Możliwość efektywnego współdziałania w organizacji procesu kształcenia.
5. Możliwość jawnego wyrażania swoich opinii dotyczących problematyki zajęć; nie może to jednak uwłaczać niczyjej godności.
6. Uzyskanie jawnej bieżącej i końcowej oceny swojej wiedzy i umiejętności przeprowadzanej przez mentora.
7. Prawo do jednej 30-minutowej przerwy w trakcie zajęć na spożycie posiłku.

### **Warunki zaliczenia praktyki zawodowej:**

*Na ocenę końcową składa się ocena poziomu umiejętności intelektualnych i praktycznych, a także ocena z postawy i samoocena studenta.*

1. Odbycie praktyki zgodnie z harmonogramem.
2. Pełna frekwencja i aktywny udział w zajęciach.
3. Dokumentowanie przebiegu praktyki, planu opieki pielęgniarstwa dla pacjenta.
4. Poprawna postawa wobec pacjenta, zespołu terapeutycznego, zawodu i nauki.

#### Kryteria i metody oceny studenta

- bieżąca ocena posiadanej wiedzy merytorycznej w zakresie tematyki praktyki zawodowej i jej wykorzystania do rozpoznawania stanu chorych i identyfikacji ich problemów zdrowotnych oraz planowania opieki – odpytywanie, raporty, samoocena studenta
- ocena zaangażowania w wykonawstwo zadań powierzonych oraz w planowanie i realizację działań będących inicjatywą własną studenta - odbywa się poprzez obserwację, obserwację przedłużoną,
- ocena poprawności realizowanych zadań – obserwacja, obserwacja przedłużona, demonstrowanie czynności przez studenta;
- ocena umiejętności współpracy w grupie studenckiej, w zespole terapeutycznym oraz między studentem i pacjentem i jego rodziną – poprzez obserwację, obserwację przedłużoną

### **Kryteria oceny postawy studenta na praktykach zawodowych**

### **Postawa w stosunku do pacjenta**

- takt, kultura, tolerancja wobec chorego jego rodziny,
- zrozumienie indywidualnych potrzeb chorego, rodziny,
- podejmowanie działań wspierających chorego,
- uwrażliwienie na problemy chorego, jego rodziny – wyrozumiałość, cierpliwość,
- szanowanie praw pacjenta.

### **Postawa wobec zespołu terapeutycznego**

- kultura osobista studenta,
- życzliwość wobec koleżanek, personelu,
- umiejętność współpracy w zespole.

### **Postawa wobec zawodu i nauki**

- zaangażowanie w pracy pielęgniarskiej (motywacja do pracy, zainteresowanie, podnoszenie jakości świadczonych usług),
- doskonalenie metod i organizacji pracy (dokładność, samodzielność podejmowanych decyzji, dostosowanie się do zmian zachodzących w otoczeniu),
- poziom aspiracji zawodowych (wzbogacanie wiedzy medycznej, zainteresowanie kierunkami rozwoju opieki pielęgniarskiej, motywacja do ustawicznego uczenia się),
- samoocena własnych zachowań (stosunek do błędów, ponoszenie odpowiedzialności, samoocena poziomu wiadomości, umiejętności i możliwości).

### **Postawa studenta wobec regulaminu**

- punktualność, unikanie absencji, przestrzeganie regulaminów,
- prawidłowe umundurowanie, estetyczny wygląd.